

HET WERK IN DE EERSTE KAMER

 **Eerste
Kamer** der Staten-Generaal

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Staan op het Binnenhof, met zicht op de hoofdingang van de Ridderzaal, zijn de zalen en wandelgangen van de Eerste Kamer aan de linkerhand. Op dinsdag vertoeven daar de senatoren. Om een kijkje achter de schermen te krijgen, beantwoorden Peter Schalk en Diederik van Dijk een aantal vragen.

De Eerste Kamer controleert de wetsvoorstellen van de Tweede Kamer. Waarom is dat nodig?

“De Eerste Kamer bekijkt elk wetsvoorstel op: 1. rechtmatigheid, 2. uitvoerbaarheid en 3. handhaafbaarheid. Als een wet niet goed in elkaar zit, dan kan de Eerste Kamer deze tegenhouden.”

Waarom heeft de Eerste Kamer 75 leden en geen 150 net als bij de Tweede Kamer? Hangt dat samen met de hoeveelheid werk?

“In de Tweede Kamer ligt het politieke primaat. De regering wordt dus door hen in éérste instantie gecontroleerd. Dat gebeurt niet alleen op wetgeving, maar ook op allerlei andere beleidsmatige zaken. Denk aan internationale samenwerking, handel, rampen, aan uitingen van ministers, aan

gedrag van burgers en de reactie van de regering daarop. De Eerste Kamer daarentegen concentreert zich alleen op de wetten die zijn aangenomen door de Tweede Kamer. Dat is dus een beperkte opdracht.”

De Eerste en de Tweede Kamer zitten aan hetzelfde Binnenhof. Is de afstand groot genoeg om onafhankelijk te zijn? “De afstand is groot genoeg om zelfstandig te zijn en klein genoeg om zinvol contact met elkaar te houden. Juist de eigen taak van de Eerste Kamer zorgt ook voor het onafhankelijk handelen. Soms betekent dat een ander stemgedrag als je dat vergelijkt met het stemgedrag van de Tweede Kamerfractie. Maar dat moeten we wel kunnen uitleggen. En dat doen we dan ook in voorkomende gevallen.”

Het Eerste Kamerwerk is deeltijdwerk. Is het te combineren met andere verantwoordelijkheden?

“De kracht van de Eerste Kamerleden is nu juist dat het geen beroepspolitici zijn. Juist vanuit die hechte verankering in de samenleving moeten zij hun ambt vervullen. Zoveel mogelijk los van de waan van de dag.”

Hoe worden jullie ondersteund?

Is er budget voor fractieondersteuning, net zoals bij de Tweede Kamer?

“Helaas is er weinig geld voor ondersteuning in de Eerste Kamer. Elke fractie krijgt 10.000 euro en ongeveer 3.000 euro per lid voor ondersteuning. Onze fractie heeft dus 16.000 euro te besteden aan ondersteuning. Omdat we daar geen personeel voor in dienst kunnen nemen, hebben we besloten om het te gebruiken om kennis in te kopen, bijvoorbeeld bij zeer complexe wetsvoorstellen.”

De discussie rond het bestaansrecht van de senaat komt van tijd tot tijd langs. Hoe zien jullie de toekomst?

“De Eerste Kamer, ook wel senaat genoemd, heeft een belangrijke functie in het wetgevingsproces. Los van de waan van de dag kijken we nog eens goed naar elke wet die is aangenomen. Dat zorgt voor verbetering van het wetgevingsproces, en bovendien wordt de wetsgeschiedenis uitgebreider. Dat kan nuttig zijn als de wetten moeten worden uitgevoerd of gehandhaafd.” ◀

